

אור הנר

עורך נריה אטון

כ' סיון תשפ"ג:

כניסת שבת: 19:26

יציאת שבת: 20:18

רבינו תם: 21:13

הזמנים לפי אופק באר שבע

פרשת שלח לך

דבר העורך

"ויהס כלב את העם אל משה ויאמר עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה"

זה השוכב מחוסר הכרה, והחלו הדיינים לדון בדינו, הללו דנים בלימודי זכות עליו, והללו מצדדים לחובה להעלותו משיבה של מטה לשיבה של מעלה. לפתע, הגיעו 'מספריים' צבועות בתכלת לפני הדיינים וחתכו את פתקו של הילד, נגמר הדין. וחיינו ניתנו לו במתנה. מיד התעוררת, וגילה שלא היה זה אלא חלום...

אחר רגעים ספורים - בעוד שקוע אבי הילד במחשבותיו על החלום, לדעת מה הפתרון. שוב בוקע ועולה קול צלצול הטלפון, ומהצד השני עומדים הרופאים השוהים בסמוך למיטת בנו, הללו לא האריכו בדיבור אלא פקדו עליו לבוא במהירות לבית החולים יחד עם אשתו. אביו לא הספיק לברר מה קרה, כי הרופאים כבר הניחו את הטלפון בבהלה... מיהרו האב והאם לבית החולים ברוב חשש ובהלה כי לא ידעו מה ממתין להם שם... בהגיעם 'כמעט פרחו נשמתם' כשראו שבנם פקח את עיניו והתחיל לדבר מעט. הילד אף ביקש קצת מים לשתות. הרופאים עמדו ממעל למיטת חוליו והביטו בו בתימהון, והשתהו לגודל הנס שאירע מתחת ידם.

כשחזרו ההורים לביתם, סיפר האב לאשתו, על החלום שחלם רבי דוד פרנקל, והוסיף לומר שעד לרגע זה עדיין לא ירד לסוף דעתו ואינו מבין את פתרון החלום. לשמע דבריו נבהלה אשתו, והחלה לספר: "אתמול הלכתי בשוק 'מחנה יהודה' (לפרנסתה עסקה בעבודת התפירה ובתיקון בגדים קרועים) לקנות מסוחרים הבדים מידה מסוימת של בד שהייתה חסרה לי. המוכר הביא לי את הבד וניסיתי לחתוך את הבד כדי מידתו ולא הצלחתי לגזור אותו ישר. לכן ביקשתי מהמוכר שיחתוך לי. והוספתי לדקדק במעשי יותר מהרגיל ולא מסרתי את המספריים מידי לידו אלא הנחתים על השולחן כדי שהמוכר ייקח את המספריים מהשולחן - ואותם המספריים בצבע תכלת היו... באותה שעה צרפתי תפילה בליבי לפני הקב"ה הבוחן כליות ולב יודע כל תעלומות, שבשכר זה ישלח רפואה שלימה לבננו השוכב ללא הכרה. עכשיו גיליתי כי אכן שמע אלוקים לקול תפילתי - כי אלו המספריים שעל ידם הוספתי בגדרי הקדושה עלו מן החנות לפני כיסא הכבוד וקרעו את רוע גזר דיננו, והחישו ישועה לבננו מעל לדרך הטבע". לא יאומן!!! מאמץ קטן של האמא, גרם לרפואת הילד, על אף כל "נבואות" הרופאים שהילד יישאר חולה.

ללמדנו שאין ייאוש בעולם כלל, אם זה בבריאות, אם זה בפרנסה, זיווג חזרה בתשובה - עלינו להתאמץ להשתדל, וכמובן להתפלל, ובסייעתא דשמיא נראה ישועות, בברכת שבת שלום ומבורך.

רש"י: עלה נעלה - אפילו בשמש והוא אומר עשו סולמות ועלו שם, נצליח בכל דבריו.

בפרשתנו התורה מספרת על חטא המרגלים שהוציאו דבת הארץ רעה, וטענו שבארץ ישראל יש אנשים ענקים ואיננו יכולים לכבוש את ארץ ישראל. כלב בן יפונה ענה להם: "עלה נעלה וירשנו אותה כי יכול נוכל לה".

ונשאלת השאלה: הרי כלב בן יפונה לא הביא לעם ישראל תשובה מספקת באמת, הם טענו טענה צודקת (לכאורה) שהאנשים בארץ ישראל ענקים, ואנחנו לא יכולים עליהם. וכלב בן יפונה טען שאנחנו יכולים לכבוש את ארץ ישראל, אך לא הביא סיבה מוצדקת לדבריו.

ונראה להסביר בסייעתא דשמיא, כלב בן יפונה רצה להחזיר לעם ישראל מסר חשוב מאוד, מסר נחוץ מאוד לכל דור ודור: כל דבר שנראה בעיניכם קשה מאוד ובלתי אפשרי אתם יכולים להשיג אותו, אתם יכולים לכבוש אותו. רק צריך להתאמץ, לחכות בסבלנות, ולא להתייאש.

סיפר ר' אלימלך בידרמן שליט"א סיפור הממחיש לנו כמה חשוב כל מאמץ שאנחנו עושים: "מעשה פלא אירע בעיר הקודש ירושלים לפני כמה שנים. ילד קטן שיחק עם חבריו ושכניו בחבל, ובתוך המשחק נהדק החבל סביב צווארו וכמעט שנחנק ל"ע... ועד שהספיקו 'אנשי הצלה' לבוא לעזרתו כבר איבד הילד את הכרתו. מיד הבהילוהו לבית החולים בניסיון להציל את חייו.

גדולי המומחים שבדקוהו אמרו בצער רב להוריו כי קצרה ידם מהושיע ואינם יכולים להחזירו לאיתנו הראשון (כי הידוק החבל סביב צווארו זמן רב כל כך מנע מהדם לעלות לראשו - כפי הנדרש, וממילא ניזוק המוח באופן קשה ביותר), כך שכב הילד מחוסר הכרה במשך ימים מספר, רחמנא ליצילן.

אחר כמה ימים לפנות הבוקר נשמע 'צלצול' הטלפון שבביתם ב'קול רעש גדול', האב שנחרד לקול הטלפון הבוקע ועולה בשעה שכזו ענה מיד לטלפון, ומצד השני נשמע קולו של הרב הגאון רבי דוד פרנקל זצ"ל (מבאי ביתו של החזון איש זצ"ל) - ידידו של אבי הילד, וסיפר לו, שבלילה האחרון עלה על מיטתו לשכב לישון, והוא חולם שהוא עולה לשמים והוא עומד בפני 'בית דין של מעלה', והנה הוא רואה שעל שולחנם נמצאת תיבה מלאה ב'פתקאות' שנכתב בהם 'שמות אנשים' החיים עדיין בזה העולם... וכל שם ושם נידון - מה מעשיו בעולם, והאם הוא ראוי להישאר בין החיים או להיפך ח"ו... והנה... עלה פתקו של בנכם

פניני הבן איש חי

במידה מסויימת בנצחיות התורה, שהרי התורה שלמד לא תוכל לעבור לדור הבא, כעין מה שנאמר: "עמכם תמות חכמה". מובן אם כן מדוע חז"ל התייחסו לאותו אדם בחומרה כה גדולה, כ- כאמור- הוא מפסיק את שרשרת העברת התורה מדור לדור, ומבטל את מעלת נצחיותה, ואכן עליו ראוי לקרא את הפסוק "כי דבר ה' בזה".

אור החיים על הפרשה

"וראיתם את הארץ... הרפה המעט אם הוא רב"
עליה הוא חזק או רפה.

רש"י פירש את הפסוק את הארץ ומה הוא, שכוונת הפסוק לדעת האם הארץ מגדלת גיבורים או מגדלת חלשים, האם מגדלת אוכלוסין או ממעטת באוכלוסין. אור החיים הק' מוסיף איך תלוי בארץ אם יהיו גיבורים או חלשים לפי שיש ארץ שהבלה ואוירה זך ובריא ומזג האויר או ממצוע טוב ונוח לטבע האדם, יש ארץ שאוירה עכור ומעופש ומתנגד לטבע האדם וזוהי החקירה שביקש משה מהמרגלים לעשות, לברר האם המים של הארץ נוחים לטבע האנושי וזאת יוכלו לדעת דרך

"כי דבר ה' בזה"
מדוע חכמי התלמוד מגדירים בצורה כה חמורה את מי שאינו מלמד תורה לאחרים, עד שמכנים אותו כמי שמבזה אותה? ונראה, לפי שהתורה היא נצחית, היא עוברת בכל דור ודור מרב לתלמידו, החל ממשה רבינו עד סוף כל הדורות. אך אותו אדם שלומד לעצמו ואינו טורח להנחיל את לימודו לזולתו, הוא פוגע

פרפראות לתורה

עכשיו ביום השבת, שאין לו תפילין בראשו ובזרועו לכן חילל זה את השבת. באותה שעה שאמר לו הקב"ה למשה צא וברר להם מצוה אחת שיהיו נוהגים בה גם בשבתות וימים טובים, ואיזו היא מצות ציצית. (תנא דבי אליהו) מדברי התנא דבי אליהו הללו נוכל לראות עד כמה גדולה מצות ציצית, אף יותר ממצות תפילין החמורה. הרי את התפילין מניחים אנו רק בימי החול ולכן אין מניחים אותם בלילות, ולא בשבתות וחגים. ואילו בציצית אנו לובשים בכל ימות השנה ובכל שעות היממה, חול שבת וחג (ציצית קטן). נמצא כי הציצית מזכירה לנו את חובותינו כיהודים עובדי השם בכל רגע ורגע בחיינו. על זה נאמר בתורה:

"שלח לך אנשים"
הגאון רבי יצחק אלחנן ספקטור מקובנה אמר פעם באוזני תלמידיו: "צאו וראו, מה גדול החטא שאדם חוטא נגד עמו" הנה מצינו, שהקדוש ברוך הוא מחל לבני דור המדבר על כמה חטאים חמורים שחטאו נגדו: חטאו בעגל - נמחל להם, חטאו במתאוננים - כשביקשו לאכול בשר תאוה- נמחל להם. כשחטאו ישראל במחלוקת של קורח - שוב זכו למחילה על חטאם הכבד. אבל על עוון המרגלים שהוציאו דיבה על הארץ וביקשו להשיב את העם מצרימה, לא מחל להם השם לישראל. אלא גזר על יוצאי מצרים: "במדבר הזה יפלו גפריכם" (יד', כ"ט) ואת המרגלים המית במיתה משונה.

מכאן נמצאנו למדים - הטעים ר' יצחק אלחנן - שבכל העבירות שבעולם מועילה תשובה לחוטא, הן בעבירות שבין אדם למקום והן בעבירות שבין אדם לחברו, ורק על חטא שאדם חוטא נגד עמו אין כפרה לעולם, ואין מועילה לו לחוטא אפילו חרטה גמורה ותשובה שלמה. ללמדך שאין בעולם חטא גדול מן הפגיעה בעם ישראל, שהוא עם השם.

"ועשו להם ציצית"
מובא במדרש: "וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת" אמר הקדוש ברוך-הוא למשה מפני מה חילל זה את השבת? אמר משה לפניו: רבונו של עולם, אינני יודע. אמר לו הקב"ה אני אומר לך כי בכל ששת ימי החול יש לישראל תפילין בראשם ובזרועם וזה ראה אותם וחוזר ממעשיו, אבל את כל מצוות השם".

מכאן נמצאנו למדים - הטעים ר' יצחק אלחנן - שבכל העבירות שבעולם מועילה תשובה לחוטא, הן בעבירות שבין אדם למקום והן בעבירות שבין אדם לחברו, ורק על חטא שאדם חוטא נגד עמו אין כפרה לעולם, ואין מועילה לו לחוטא אפילו חרטה גמורה ותשובה שלמה. ללמדך שאין בעולם חטא גדול מן הפגיעה בעם ישראל, שהוא עם השם.

"ועשו להם ציצית"
מובא במדרש: "וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת" אמר הקדוש ברוך-הוא למשה מפני מה חילל זה את השבת? אמר משה לפניו: רבונו של עולם, אינני יודע. אמר לו הקב"ה אני אומר לך כי בכל ששת ימי החול יש לישראל תפילין בראשם ובזרועם וזה ראה אותם וחוזר ממעשיו, אבל את כל מצוות השם".

ינית בת רחל
דבורה בת
אביגיל
ת.נ.צ.ב.ה

ארלט חנה
בת פריחה
רחל ע"ה
בת לאה תחי'
ת.נ.צ.ב.ה

דוד (עמרם)
בר עיישה
עבד בן דינה
ת.נ.צ.ב.ה

לאה בת סוליקה
רביבו ז"ל (ה"ד)
ת.נ.צ.ב.ה

מז"ד
רבי אלעזר אבוחצירא
בן שמחה
רבי עובדיה יוסף
בן ג'ורג'יה
רבי יודם מיכאל אברג'ל
בן דינה
ת.נ.צ.ב.ה

הלכות סעודה

א. היושב בסעודה, לכתחלה יזהר שלא לעקור מסעודתו ללכת לחדר אחר, עד שיברך ברכת המזון, אפילו אם הניח מקצת חברים על השלחן, ואפילו אם דעתו ולסיים סעודתו ולברך ברכת המזון, שאם יעקור ממקומו, יש לחוש שישכח לברך ברכת המזון. ואפילו הולך לאכול במקום אחר, לכתחלה אין לו לעקור ממקום שהתחיל לאכול שם. ואפילו אם בשעה שברך המוציא היה בדעתו להמשיך אכילתו גם במקום אחר, גם בזה לכתחלה אין ראוי לעקור ממקומו. [מלבד בהולכי דרכים].

ב. מותר לעקור ממקומו באמצע הסעודה ולילך למטבח כדי להביא עוד מנה לאכול, וכדומה. וכן הנוהגים להקל לעקור ממקום הסעודה בין הקידוש לסעודה להביא איזה דבר מהמטבח, וכדומה, יש להם על מה שיסמוכו. וכן היושב בסוכה ופוסק באמצע סעודתו להביא איזה דבר מהבית, אין זה חשיב הפסק. ומותר לעשות כן אף לכתחלה.

ג. כל מה שאמרנו שלכתחלה אין לעקור ממקום אכילתו קודם שיברך ברכת המזון, הוא דוקא בהולך לדבר הרשות, אבל לצורך מצוה, אפילו אם אינה מצוה עוברת [שיכול לעשותה אחר כך], וכל שכן לצורך לוית המת, או לבית הכנסת להתפלל בצבור [ואין לו מנין אחר], וכיוצא, מותר לו לכתחלה לילך למקום אחר לעשות המצוה, ולברך ברכת המזון כשיחזור למקומו. ואפילו לא הניח מקצת חברים על השלחן, שאין להניח מצוה עוברת מחשש שמא ישכח מלברך ברכת המזון.

וכל זה אפילו באופן שהיה (ילקוט יוסף)

דיון משפחתי עם הרב יצחק זלברשטיין

וימתו האנשים מוצאי דבת הארץ רעה במגפה (במדבר י"ד, ל"ז)

בוא וראה כמה גדול כחו של לשון הרע - ימה מרגלים שהוציאו שם רע על עצים ואבנים, דאמר קרא: 'מוצאי דבת הארץ רעה', על דבת הארץ שהוציאו - קו, המוציא שם רע על חברו על אחת כמה וכמה (ערכין ט"ו).

מעשה שהיה בשתי בנות שישבו באוטובוס, ופטפטו אודות חברתן שהשתדכה, על מעלותיה, ובעקר - על חסונותיה הרבים. השתים דברו ודברו, וגנו את הבת ההיא, ומסקנת הדברים הייתה, שצריך לרחם על החתן 'האמלל' שהתארס עמה, שאינו יודע אלו חיים מצפים לו עם אשה שכזו...

לפתע, פונה אליהן אשה נכבדה שישבה מאחוריהן: "בנות יקרות, אני חייבת להודות לכן מקרב לב. ממש הצלתן אותנו!". "מי את? על מה את מדברת?" שאלו.

והאשה הסבירה: "ראו נא איזו השגחה פרטית מפלאה. אני לא אחרת מאשר אמו של - - - החתן. אותו אחד שהתארס עם החברה שלכן... לא ידעתי שיש עמה כל כך הרבה בעיות. אני הולכת עכשיו לביתי, ואספר לכן שלי את כל הדברים שצאנו מפיכן. אשכנע אותו לעזוב את השדוך במהירות האפשרית... והכל בזכותכן!"

הבנות לקו בהלם. יוצא שבגללן מתבטל שדוך של חברה טובה. הרי הן מעולם לא התכוננו לכה, הפל היה במסקנת של מעט רכילות ולשון הרע. ופתאום - צרה שכזו שלא חשבנו עליה.

הן פצצו בכי מר, "אנא, תאמיני לנו שהיא ממש לא פזאת... סתם קשקשנו והגזמנו מעט. אל תקחי את הענינים כל כך ברצינות..."

"מזיע אתן בוכות? הרי אתן צריכות

לדפואה שלומיה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מידה בת רחל

לדפואה שלומיה

נפתלי בן נעמה
ציונה בת נעמה
ימנה בת חנינה

לדפואה שלומיה

שמואל בן אודה
מזודה הודיה
בת אודה

מדי מרים בת רחל
חנה סוזן בת חפסה
ת.נ.צ.ב.ה

אלו לוי
בן סוזן
ת.נ.צ.ב.ה

צדיקים במיתתם קדושים חיים

ללימודיו הוא החל לצאת עם ידיו המגיד הירושלמי רבי שבתאי יודלביץ' זצ"ל למסור שיעורי תורה במקומות שוב מרוחקים. מרן הרב היה מוסר שיעור בהלכה ורבי שבתאי באגדה.

לאחר פטירתו

הסיפור הזה שמענו בסמוך לציון של הרב זצ"ל, עמדה שם אישה נרגשת, וסיפרה את הסיפור: אני גרושה מזה חמש שנים. גירושין הם דבר קשה בדרך כלל, אבל במקרה שלי, מלבד הקושי מהפרידה ודברים האחרים, הקושי העיקרי היה עם בני ה-11. כבר שנה וחצי הילד לא מוכן ללכת לבית הכנסת, והוא הולך ומידרדר מבחינה רוחנית. ניסיתי דרכים שונות ומשונות, התייעצתי עם מי שהיה אפשר, אבל הרגשתי שאני לא מצליחה להגיע אל הילד, לא מצליחה להחזיר אותו לדרך הישר, וכל יום הופך לגרוע מקודמו.

בעצת חברה הגעתי לפני כחודש לציון של הרב. כשעמדתי שם, הלב נפתח לתפילה. במשך שעה שלמה התפללתי ובכיתי, בעיקר על בני היקר אבל גם על עצמי. עוד באותו לילה הופיע הרב בחלומי, ובחלום הרב עטוף בטלית ומחייך. והנה אני רואה את בני היקר מתקדם תחת הטלית של הרב והרב מכניס אותו תחת כנפי הטלית למחרת קרה הלא יאמן. בני קם לתפילה בבית הכנסת, בלי שאמרתי לו מילה, כאילו גם הוא ראה את החלום, ומאז הוא הולך כל יום לבית הכנסת ורק מתחזק בשמירת המצוות.

אי"ה ביום רביעי כ"ה בסיון יום הילולתו זיע"א

הרב מרדכי אליהו זיע"א

מרן הרב מרדכי אליהו זצ"ל נולד בעיר העתיקה בירושלים בכ"א אדר תרפ"ט, לאביו הרב הגאון חכם סלמן אליהו זצ"ל, מגדולי המקובלים בירושלים. אמו היתה הצדיקה מרת מזל זצ"ל, אחות הרב יהודה צדקה זצ"ל, רודפת צדקה וחסד בכל הליכותיה, ממשפחת רבי יוסף חיים זצוק"ל, בעל ה"בן איש חי" אותו שם לו רבנו כנר זרגליו בפסיקותיו.

העוני הרב ששרר בבית משפחת אליהו לא מנע ממרדכי הצעיר ללמוד תורה, גם אם היה זה לאור הנר ליד השולחן או על הרצפה. בהיותו בגיל אחת עשרה נפטר עליו אביו, שהספיק בחייו להאציל עליו מרוחו ולטעת בו אהבת תורה עם יחס מיוחד לתורת הנסתר.

בצעירותו התמיד הרב בלימוד תורה ובשימוש תלמידי חכמים מגדולי הדור. ביניהם הרב עזרא עטיה זצ"ל, ראש ישיבת פורת יוסף, הרב צדקא חוצין זצ"ל, מגדולי הרבנים בירושלים והרב אברהם ישעיהו קרליץ זצ"ל בעל ה"חזון איש", שהדריכו בדרכי אמונה ובטחון. מאוחר יותר היה הרב מקורב ל"זקן המקובלים" הרב מרדכי שרעבי, לרבי ישראל אבוחצירא (הבבא סאלי) שקרבו באופן מיוחד, וכן לרבי יצחק כדורי ראש ישיבת המקובלים "נחלת יצחק" שבירושלים. מרן הרב אליהו נפגש כמה פעמים עם הרבי מלובאוויטש, עימו היו לו יחסי קרבה מיוחדים.

כבחור צעיר הוא החליט לתרום את חלקו ביציקת תוכן רוחני בימי הראשית של מדינת ישראל. במקביל

סיפורי צדיקים

נדמה לי

בבית לקרוא לאיש החוצה שלא יהיה לטורח, אך הרב רמז שיניחו לו. הרבנית ניסתה לקרוא לרב שיבוא לסעוד, בתקוה שהאיש יבין שעליו ללכת, אך לגודל הפתעתה, אמר הרב לאיש: "אנא, יבוא אלינו ויצטרף איתנו לסעודה".

אחר כך ישב והמשיך לדבר עימו עוד שעה ארוכה...

בשנת תש"ה, כאשר הפגיון הלגיון הירדני את ירושלים, מיהרו בני העיר לרדת למקלטים. גם הגאון רבי צבי פסח פרנק זצ"ל, רבה של ירושלים, ירד למקלט, כשהוא לומד כל העת. ההמולה במקלט הפריעה ללימודו, והחליט לעלות לביתו כדי ללמוד בשלוה.

הפתק היה ריק

פעם הוזמן הגאון רבי חיים ברים זצ"ל לדבר בפני קהל. הדרשן שקדם לו, ירד מן הבימה, ורבי חיים ברים עלה. הוציא הרב פתק מתוך כיסו, ודיבר מתוך הכתב. לאחר שסיים, ירד, אך שכח את הפתק על השולחן. הסתכלו בפתק וראו שהדף ריק.

ליושבי המקלט המודאגים אמר: "תורה מגנא ומצלא" (תורה מגינה ומצילה). לאחר זמן מה, חדרו רסיסי פגז לחדרו של הרב, אך הוא היה שקוע בעיונו ולא שמע דבר... כשצאו לביתו לברר את שלומו, אמר הרב: "נדמה לי שהבחנתי באורות שרצדו בחדר..."

בנחת רוח, באורך רוח...

התברר, שהרב ביקש לדבר בעל פה, כהרגלו, אך מכיון שהדובר שלפניו דיבר מתוך הכתב, כדי שלא יתבייש, הוא העמיד פנים כאילו גם הוא קורא את דבריו מתוך הכתב...

יום אחד ישב אצל הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן, הרב מפוניבז' זצ"ל, אדם. ישב והשמיע באוזניו סיפורים מוזרים. הרב הקשיב באורך רוח. רצו בני הישיבה שהיו

לקבלת העלון במייל שלחו הודעה
alonorhaner@gmail.com

לקבלת העלון בוואטסאפ שלחו הודעה
0505069633

ניתן לקבל את העלון באתר "דרשו"

לכרבה והצלחה

חיים בן אסתר
הדס פלודה
בת אסתר

לכרבה והצלחה

מרים (מידוי)
בת רות
וב"ב

לכרבה והצלחה

משפחת משה
משפחת טימסיט
וב"ב